SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 450
van **ALLESSIA CLAES**
datum: 11 maart 2022

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Begeleiding neet-jongeren

Neet-jongeren (not in education, employment or training) zijn jongeren tussen 15 en 24 jaar die geen onderwijs of opleiding volgen en niet aan het werk zijn. Het is een kwetsbare groep op onze arbeidsmarkt. Samen met jongerenorganisatie en lokale besturen werd een nieuwe aanpak gestart waarbij neet-jongeren naar bemiddelaars van VDAB worden toegeleid. Daarnaast zette VDAB in op 'lerend netwerk over de Youth Guarantee'. Het Steunpunt Werk verzamelde de meest recente gegevens.

1. Hoeveel neet-jongeren waren er in 2020 en 2021? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) gender;
   b) scholingsgraad;
   c) provincie;
   d) leeftijd (verdeling aantal tussen 18 jaar).

2. Op welke manier organiseert VDAB zich om deze neet-jongeren te 'bemiddelen'? Wat is het aantal werkkrachten, het budget per jaar enzovoort?

3. Hoeveel neet-jongeren bereikte VDAB in 2020 en 2021? Hoeveel zaten in bemiddeling? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) gender;
   b) scholingsgraad;
   c) provincie;
   d) leeftijd (verdeling aantal tussen 18 jaar).

4. Hoeveel van de neet-jongeren die in bemiddeling zaten, stromen uit naar werk in 2020 en 2021? Graag totaalaantal per jaar en opdeling naar:
   a) gender;
   b) scholingsgraad;
   c) provincie;
   d) leeftijd (verdeling aantal tussen 18 jaar).

5. Hoe evalueert de minister deze cijfers door de jaren heen?

6. Het is de bedoeling dat jongeren zo goed mogelijk gestimuleerd worden om aan het werk te gaan.

   Op welke vlakken zal worden bijgestuurd? Binnen welke timing?

Vlaams Parlement

7. Welke impact heeft de coronacrisis gehad op deze cijfers?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 450 van 11 maart 2022
van **ALLESSIA CLAES**

---

1. Voor 2021 kunnen nog geen cijfers over het aantal NEET-jongeren gegeven worden. De EAK-jaarcijfers voor 2021 zijn namelijk nog niet beschikbaar. Onderstaande cijfers geven weer hoeveel NEET-jongeren er waren in 2020. De cijfers betreffen een extrapolatie van een toevalssteekproef uit de Belgische bevolking. Merk op dat de cijfers afgerond worden op het honderdtal, waardoor de som van de verschillende kolommen 100 personen groter of kleiner kan zijn dan het totaal aantal NEET-jongeren (52.400 personen).

   a) Aantal NEET-jongeren wonend in het Vlaams Gewest, volgens gender (2020). Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten (EAK). Bewerking: DWSE.

Categorie	Mannen	Vrouwen	Totaal
Jaar: 2020	29.400	23.100	52.400

   b) Aantal NEET-jongeren wonend in het Vlaams Gewest, volgens scholingsgraad (2020). Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: DWSE.

Categorie	**Kortgeschoold**	**Middengeschoold**	**Hooggeschoold**	**Totaal**
Jaar: 2020	23.700	21.500	7.300	52.400

   c) Aantal NEET-jongeren, volgens provincie van de woonplaats (2020). Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: DWSE

Provincie	**Aantal NEET-jongeren**
Antwerpen	16.200
Limburg	nb
Oost-Vlaanderen	12.000
Vlaams-Brabant	9.100
West-Vlaanderen	8.700

   "nb" wijst op niet-betrouwbare gegevens wegens te kleine celaantallen.

   d) Aantal NEET-jongeren wonend in het Vlaams Gewest in 2020, volgens leeftijd. Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: DWSE

Categorie	**18j of jonger**	**19-20j**	**21-22j**	**23-24j**
Jaar: 2020	11.000	10.700	13.700	17.100

2. NEET-jongeren worden bemiddeld door de reguliere sectorteams van VDAB, door de teams 'intensieve dienstverlening' en de jongerenconsulenten en door VDAB-partners. Hierdoor is het precieze aantal werkkrachten en budget per jaar niet te

bepalen. De sectorteams van VDAB richten zich niet alleen op jongeren, maar op alle werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. NEET-jongeren met kortere afstand tot de arbeidsmarkt zijn dus verspreid over alle sectorale VDAB-teams. Daarnaast focussen de VDAB-jongerenconsulenten zich op jongeren met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Jongerenconsulenten vormen een laagdrempelige toegangspoort tot het aanbod van VDAB en werken eveneens outreachend naar jongeren die moeilijk bereikt kunnen worden via de reguliere manier van werken. Ze zetten in op het uitbouwen van een sterk lokaal verankerd netwerk met actoren uit onderwijs, jeugdwerk- en welzijn. In Vlaanderen gaat het over een 60-tal jongerenconsulenten. Jongeren kunnen eveneens bemiddeld worden door partnerorganisaties. Zo is er naast de reguliere partnerwerking specifieke aandacht voor de Lokale Partnerschappen voor Jongeren (ESF-oproep 510, 528 en 542). In deze lokaal verankerde partnerschappen worden kwetsbare jongeren begeleid en wordt gebruik gemaakt van een multidisciplinaire en vraaggerichte aanpak. Er is een intensieve samenwerking met bovenvermelde jongerenconsulenten van VDAB.

3. Merk op dat de cijfers over het aantal NEET-jongeren bij VDAB verschillen van de cijfers op basis van de EAK. De EAK is een representatieve enquête bij Belgische huishoudens. VDAB kan enkel rapporteren over NEET-jongeren indien ze ingeschreven zijn bij VDAB. Verschillen in het totaal aantal NEET-jongeren tussen de cijfers van VDAB en de cijfers uit de EAK zijn hierdoor te verklaren."

In onderstaande tabellen zien we hoeveel jongeren instroomden bij VDAB. In 2020 en in 2021 gaat het over respectievelijk 47595 jongeren en 32640 jongeren. Daarvan zijn er respectievelijk 40% en 41% na 4 maand in persoonlijke dienstverlening bij VDAB.

	Aantal	% persoonlijke dienstverlening binnen de 4 maand
2020	47.595	40.48%
2021	32.640	40.77%

a) gender

	gender	aantal	% persoonlijke dienstverlening binnen de 4 maand
2020	man	25.163	43,95%
	vrouw	22.432	36,60%
2021	man	17.413	45,14%
	vrouw	15.227	35,77%

b) scholingsgraad

	scholingsgraad	aantal	% persoonlijke dienstverlening binnen de 4 maand
2020	kortgeschoold	11.075	66,79%
	middengeschoold	21.396	41,12%
	hooggeschoold	15.124	20,31%
2021	kortgeschoold	7.625	67,36%
	middengeschoold	14.947	41,05%
	hooggeschoold	10.068	20,22%

c) provincie

	provincie	aantal	% persoonlijke dienstverlening binnen de 4 maand
2020	Antwerpen	13.702	41,01%
	Limburg	6.716	39,55%
	Oost-Vlaanderen	11.241	41,16%
	Vlaams-Brabant	7.398	40,52%
	West-Vlaanderen	8.538	39,45%
2021	Antwerpen	9.358	41,90%
	Limburg	4.744	37,50%
	Oost-Vlaanderen	7.622	40,37%
	Vlaams-Brabant	5.285	44,11%
	West-Vlaanderen	5.631	39,05%

d) leeftijd (verdeling aantal tussen 18 jaar).

	leeftijd	aantal	% persoonlijke dienstverlening binnen de 4 maand
2020	-18 jaar	955	59,79%
	18 t.e.m. 19 jaar	9.234	51,35%

	20 t.e.m. 24 jaar	37.406	37,31%
2021	-18 jaar	709	60,37%
	18 t.e.m. 19 jaar	6.718	50,76%
	20 t.e.m. 24 jaar	25.213	37,56%

4. Van de ingestroomde jongeren in 2020 was 55% binnen de 4 maand na instroom aan het werk. Omdat we kijken naar cijfers binnen de 4 maanden kunnen we voor 2021 enkel de cijfers voor ingestroomde jongeren tussen 1 januari en 31 oktober weergeven. In 2021 gingen 61% van de jongeren die in begeleiding waren bij VDAB binnen de 4 maand aan de slag.

	% aan het werk na 4 maand
2020	55,21%
2021*	60,54%

a)

	gender	% aan het werk na 4 maand
2020	man	52,48%
	vrouw	58,28%
2021	man	58,25%
	vrouw	63,16%

b)

	scholingsgraad	% aan het werk na 4 maand
2020	kortgeschoold	31,09%
	middengeschoold	54,45%
	hooggeschoold	73,96%
2021	kortgeschoold	36,13%
	middengeschoold	60,18%
	hooggeschoold	79,56%

c)

	provincie	% aan het werk na 4 maand
2020	Antwerpen	52,53%
	Limburg	56,77%
	Oost-Vlaanderen	55,72%
	Vlaams-Brabant	52,73%
	West-Vlaanderen	59,78%
2021	Antwerpen	57,95%
	Limburg	63,72%
	Oost-Vlaanderen	61,72%
	Vlaams-Brabant	56,40%
	West-Vlaanderen	64,45%

d)

	leeftijd	% aan het werk na 4 maand
2020	-18 jaar	21,36%
	18 t.e.m. 19 jaar	45,79%
	20 t.e.m. 24 jaar	58,41%
2021	-18 jaar	23,98%
	18 t.e.m. 19 jaar	51,30%
	20 t.e.m. 24 jaar	64,03%

5. In het algemeen tonen de cijfers geen abnormaliteiten aan: hoe hoger de scholingsgraad hoe meer jongeren na 4 maand aan het werk zijn. In provincies met meer verstedelijking zijn er per definitie jammer genoeg ook meer kwetsbare jongeren en ligt de werkzaamheidsgraad bij de jongeren dus ook automatisch wat lager.

6. Als lid van de Europese Unie volgt België, en dus ook VDAB, de Europese richtlijn Youth Guarantee (YG). Hierop is het jongerenplan van VDAB gebaseerd, wat kadert binnen het beleid dat VDAB voert als activeringsregisseur. VDAB doet dit als regisseur niet alleen, maar samen met een volledig ecosysteem aan sterke, complementaire en expertisegedreven partners.

Werkzoekende jongeren tot 25 jaar worden nu actief benaderd door VDAB, met name de uitkeringsgerechtigde jongeren en jongeren die (mogelijk) hun beroepsinschakelingstijd doorlopen in aanloop van het opbouwen van recht op een uitkering. Na 4.5 maanden worden zij sowieso doorverwezen naar een bemiddelaar voor dienstverlening op maat. Op deze manier bereiken we vele jongeren en komen ze in contact met onze dienstverlening en aanbod.

De laatste versie van de YG beveelt aan om de leeftijdsgrens van jongeren op te trekken van 25 tot 30 jaar. In opvolging van deze aanbeveling zal VDAB het toepassingsgebied van zijn Jongerenplan verruimen tot personen van 30 jaar. VDAB onderzoekt wat de impact op zijn dienstverlening zal zijn.

Via projectwerking werkt VDAB samen met lokale organisaties in lokale partnerschappen gericht op ondersteuning van jongeren. De ESF-oproepen 510, 528 en 542 willen de positie van jongeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt versterken. Door partnerschappen te vormen, wil VDAB knelpunten in de dienstverlening voor jongeren in kaart brengen, tegengaan en/of verminderen. Daarnaast richt ESF samen met VDAB zelf enkele pilootprojecten op naar het voorbeeld van "Wellbeing Teams" en "Human Learning Systems Approach" in het Verenigd Koninkrijk die een systemische aanpak hanteren. ESF en VDAB bieden procesbegeleiding aan een 11-tal pilootprojecten, waarbij extra aandacht is voor het vormen van en experimenten met samenwerkingsverbanden op basis van de vraag van de jongere. Daarnaast wordt er binnen het partnerschap geleerd van elkaars expertise en worden patronen geanalyseerd in het werken met deze jongere. Tot 2024 worden deze pilootprojecten extra ondersteund door VDAB/ESF.

De komende jaren zal VDAB inzetten op het verder uitwerken van de nodige omkadering en ondersteuning voor toekomstige partnerschappen binnen het project 'Capacity building lokale partnerschappen'. Dit in nauwe samenwerking tussen VDAB, ESF en lokale besturen. Doelstelling is om vanaf 2024 toekomstige partnerschappen uit te rollen om niet-beroepsactieven en werkzoekenden met een complexe problematiek (waaronder NEET-jongeren) te helpen om, vanuit hun context, gehoord/gezien te worden wat betreft hun uitdagingen om ten volle te participeren in de samenleving, inclusief maar niet uitsluitend, qua werk.

7. Wat we weten is dat in de eerste maanden van de coronacrisis het aantal vacatures fors daalde en het aantal werkzoekenden steeg na een jarenlange daling. Sommige schoolverlaters ondervonden meer moeilijkheden op de arbeidsmarkt dan andere. Dat is altijd het geval bij een slabakkende economie of een economische crisis. Het ene beroep of de ene sector is crisisgevoeliger dan de andere. En afhankelijk van de studiekeuze van de schoolverlater, is de ene schoolverlater kwetsbaarder dan de andere. Daar zijn wij ons van bewust en daar moeten ook de jongeren zich van bewust worden. Vandaar het belang van goede arbeidsmarktinformatie en het belang om deze informatie te delen met jongeren, ouders en leerkrachten. In de eerste maanden van de pandemie, wanneer het enkel digitaal kon, merkten de jongerenconsulenten dat het heel moeilijk was om de jongeren te bereiken. Verschillende jongeren gaven ook aan dat ze de voorkeur gaven aan een face-to-face gesprek ondanks het feit dat een digitaal gesprek mogelijk bleef. De totale impact van de coronacrisis op de jongeren is moeilijk te meten. Jongeren reageren heel divers: sommigen zijn wat angstiger geworden of hebben minder zelfvertrouwen, anderen vonden net meer drive om er na de crisis dubbel voor te gaan.